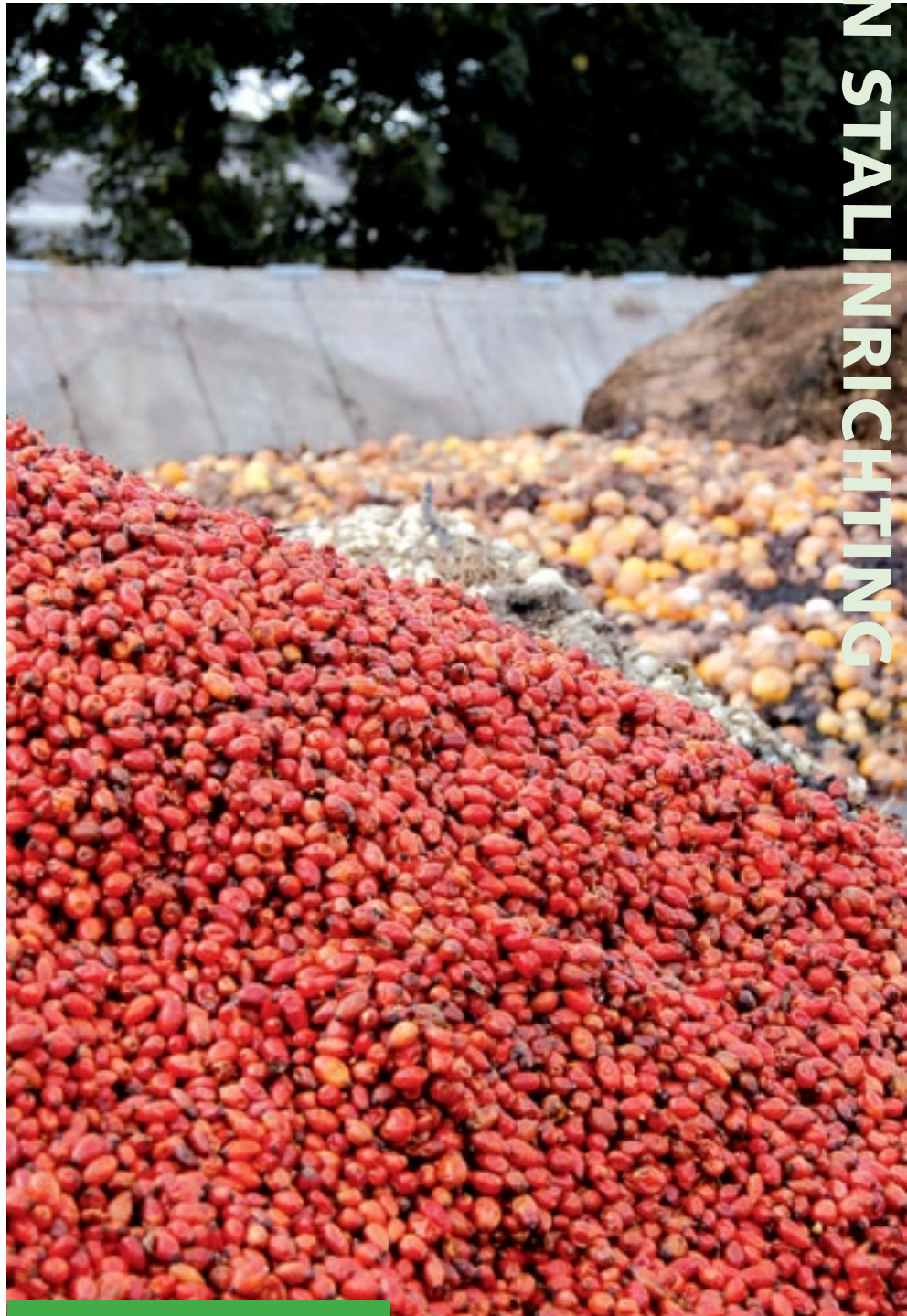

ENERGIE IN PLAATS VAN MELKQUOTUM

Melkveehouder Gert Jan van Beek uit Zeewolde zoekt de groei van zijn bedrijf niet in een uitbreiding van zijn vee-stapel, maar in de productie van energie. “De bank wilde niet meegaan in de aanschaf van melkquotum, maar in energie wilde die wel investeren”, motiveert Van Beek. Bijzonder is dat hijzelf niet beschikt over een wkk-motor, maar dat ‘gewoon’ biogas wordt geleverd aan afnemer Essent.

Van Beek heeft op zijn melkvee-bedrijf met 150 koeien een volwaardige tweede bedrijfstak: de productie van biogas. Dagelijks wordt de vergister gevoerd met 45 kuub mest en de nodige bijproducten, zoals maïs, zonnebloemen en restpartijen uit de voedingsmiddelenindustrie. Zo liggen er momenteel een partij sinaasappels en rozenbottels in de opslag. De eigen koeien leveren een derde van de hoeveelheid benodigde mest, het andere deel wordt aangevoerd van andere bedrijven.

Mooie kansen voor agrarisch Nederland

De overheid ziet in de vergisting van biomassa veel toekomst. LTO denkt zelfs aan een vervijfvoudiging van de energieproductie in tien jaar. Hier liggen een partij rozenbottels en sinaasappels te wachten op vergisting.

Foto: Geesje Rotgers

Energielevering

In de praktijk vinden we de wkk-motor, die het biogas omzet in electriciteit, vrijwel altijd op het bedrijf zelf. De groene stroom wordt meestal op het veebedrijf opgewekt. De wkk van Van Beek staat vijf kilometer verderop bij een woonwijk. Het grote voordeel hiervan is dat ook de enorme hoeveelheid warmte die bij de omzetting van biogas in electriciteit vrijkomt, benut kan worden. Essent is de afnemer van de warmte die doorgaat voor stadsverwarming van de wijk. De 'energiecentrale' van Van Beek beleeft zodoende drieduizend woningen in de Polderwijk van Zeewolde van de benodigde warmte en electriciteit. Door deze constructie, waarbij ook de warmte optimaal benut kan worden, heeft de installatie een rendement van zo'n 80 procent. Als de warmte niet gebruikt had kunnen worden, was dat maar 40 procent geweest. Wel moest nu een gasleiding worden gelegd van de installatie op het veebedrijf naar de wkk. "Die hebben wij zelf door ons land gelegd", vertelt Van Beek. De installatie heeft een vermogen van 1,3 megawatt en kende een investering van 3,5 miljoen euro. Van Beek spreekt over een opbrengst van 0,75 tot 1,5 cent per geleverde kilowatt aan energie. Essent is niet alleen de afnemer van de energie, maar is ook nauw bij de opzet en uitwerking van het 'project' betrokken. Het bedrijf stelt zich garant voor de afname van de energie voor vijftien jaar met een optie voor de volgende vijftien jaar.

Slopend vergunningetraject

Het grootste probleem bij de realisatie? Dat was het vergunningetraject. Nog afgezien van het traject dat jaren duurde, was het ook spannend of de benodigde subsidie kon worden verkregen. "En zonder subsidie is een installatie zoals deze niet rendabel te krijgen", zegt Henk Brink, portefeuillehouder Duurzame Energie bij LTO Noord en zelf ook melkveehouder. Van Beek had geluk, zijn plan werd ingeloot. Klaas de Jong, die de agrarische projecten begeleidt bij Essent, ziet graag meer van dergelijke samenwerkingen als met Van Beek van de grond komen. "Wij zijn met meerdere agrarische ondernemers bezig om iets soortgelijks op te zetten, maar zijn bij de realisatie erg afhankelijk van de loting. Door het enorme aantal aanvragen voor subsidie, wordt tegenwoordig slechts een kwart van de projecten ingeloot. De andere driekwart van de plannen kunnen

weer terug in de ijskast. De Jong is zichtbaar teleurgesteld over deze situatie. "Bij de toekenning van de subsidies wordt niet gekeken naar de kwaliteit van de projecten. Dat is frustrerend, want daardoor zijn het doorgaans niet de beste projecten met het hoogste rendement die gerealiseerd kunnen worden."

Mooie neventak

De overheid wil de productie van groene energie uit biomassa stimuleren. Hier liggen kansen voor de toekomst. Meer dan in windenergie. Het plaatsen van windmolens stuit op alsmar meer verzet. Een windmolen zetten valt daarom niet meer mee, ondanks dat er genoeg gelden beschikbaar zijn voor stimulering. De subsidiepot voor windmolens blijft gevuld, terwijl de subsidie voor groene energie uit biomassa continu wordt over-

Geen 40 procent, maar 80 procent rendement

tekend. Volgens LTO-voorman Henk Brink verliest Nederland met het huidige discutabele subsidiebeleid de Europese markt om het biogas. Inmiddels staan er zo'n 130 agrarische vergistingsinstallaties op Nederlandse bodem. 19 procent van de opgewekte groene energie komt tegenwoordig uit de landbouw. Daarvan komt 40 procent uit biomassa en 60 procent betreft windenergie. Brink ziet in de opwekking van groene energie bij uitstek een toekomst voor de agrarische sectoren. "LTO streeft ernaar om de productie van groene energie in de komende tien jaar te verviervoudigen." <

Veehouder Gert Jan van Beek

Niet investeren in melkquotum, maar wel in energie.

Foto: Geesje Rotgers

Henk Brink, bestuurder LTO Noord

"Zonder subsidie is deze installatie niet rendabel te krijgen."

Foto: Geesje Rotgers

Klaas de Jong van Essent

"Subsiegelden moeten beter worden verdeeld."

Foto: Geesje Rotgers